

Recht-Op- gids

**Wegwijzer voor hulp en tegemoetkomingen
voor senioren**

Beste lezer

Wist je dat meer dan 20% van onze Laakdalse inwoners ouder dan 60 zijn? Velen zijn de drijvende kracht of een vrijwilliger in één of meerdere verenigingen die Laakdal rijker maken. Jullie doen dus heel wat voor ons, maar weet je wat wij allemaal voor jullie zouden kunnen betekenen? Daarvoor dient deze Recht-Op-gids, een gids die je vertelt waar je allemaal recht op kan hebben.

In Laakdal worden er heel wat diensten en voorzieningen voor senioren aangeboden: gezinszorg, poetshulp, lokaal dienstencentrum, maaltijden aan huis, mindermobielen-centrale, ... Enkele van onze maatschappelijk werkers zijn gespecialiseerd in hulpverlening aan senioren op zowat alle terreinen. Zij zijn je eerste aanspreekpunt.

Met deze gids willen we naast de vele digitale informatie ook inzetten op een handige en gebruiksvriendelijke papieren leidraad over de uitgebreide dienstverlening aan senioren. Als deze gids toch niet helemaal duidelijk is, of je graag ergens over wil praten, ben je uiteraard steeds welkom bij onze diensten, na afspraak.

Veel leesplezier!

Inhoud

I.	Inkomen	9
1.1	Rustpensioen	10
1.2	Inkomensgarantie (IGO) voor ouderen	10
2.	Sociale en financiële voordelen	13
2.1	Verhoogde tegemoetkoming	14
2.2	Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood	14
2.3	Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden	15
2.4	Belastingvrije som bij opvang van een ouder familielid	15
2.5	Sociaal telefoontarief	17
2.6	Sociaal tarief water	17
2.7	Sociaal tarief gas en elektriciteit	18
2.8	Sociaal tarief kabeldistributie	18
2.9	Verwarmingstoelage	18
2.10	Toelage op Diftar- rekening	18
2.11	Derde-betalerskorting: Laakdal – De Lijn	18
2.12	Vermindering personenbelasting	19
2.13	Vermindering onroerende voorheffing	19
2.14	Vrijstelling algemene provinciebelasting hoofdverblijf	19
2.15	Financiële steun voor personen met een kwaadaardige aandoening	20
	• Kom op tegen Kanker	20
	• Stichting tegen Kanker	20
2.16	Forfait palliatieve zorg	20
3.	Mobiliteit	23
3.1	Mobiliteitshulpmiddelen	24
3.2	Parkeerkaart voor personen met een handicap	24
3.3	Vrijstelling van verkeersbelasting	25
3.4	Vrijstelling van inverkeerstelling	25
3.5	Vermindering btw bij aankoop van een wagen	26
3.6	Verlaagd btw-tarief voor onderhoud en herstelling wagen	26
3.7	Vrijstelling draagplicht veiligheidsgordel	27

3.8	Verminderd tarief openbaar vervoer	28
3.9	Kaart kosteloze begeleider NMBS/ De Lijn	28
3.10	Belbus	29
	• Belbus 751	29
	• Belbus 717	29
3.11	Mindermobielencentrale	29
3.12	Rolmobiel	31
4.	Huisvesting	33
4.1	Vlaamse aanpassingspremie voor woningaanpassing aan oudere bewoner	34
4.2	Huursubsidie en installatiepremie	35
4.3	Nachtzorg Kempen	35
4.4	NOAH	35
4.5	Woonzorgcentrum De Winde	36
	• Assistentiewoningen	36
	• Centrum voor dagverzorging	36
4.6	Woonzorgcentrum Op Haanven vzw	36
4.7	Woonzorgcentrum Ter Kempen (Meerhout)	37
5.	Diensten en voorzieningen	39
5.1	Diensten en voorzieningen vanuit de gemeente en OCMW	40
	• Warme maaltijden	40
	• Poetsdienst	41
	• Dienst voor gezinszorg	41
	• Lokaal dienstencentrum	42
	• Dienst rechtshulp	43
	• Tweedehandswinkel 't Kelderke	43
	• Ten Diensten	43
	• Wijk-werken	44
	• Klus- en verhuisdienst De Kringwinkel Zuiderkempen	46
5.2	Diensten en voorzieningen georganiseerd door derden	46
	• Gezinszorg	46
	• Thuisverpleging	47
	• Ziekenfondsen	47

6.	Menswaardig levenseinde	49
6.1	Palliatieve zorg	50
6.2	Levenseinde informatieforum (LEIF)	50
6.3	Praktische zaken bij overlijden	51
6.4	Laatste wil	51
	• Testament	51
	• Laatste wilsbeschikking	53
6.5	Financiële zaken	53
	• Schenking	53
	• Erfenis	54
	• Vruchtgebruik en blote eigendom	54
	• Successierechten bij erfenis	54
	• Kosten verbonden aan een overlijden	54

1.

Inkomen

1.1 Rustpensioen

Je kan je rustpensioen aanvragen vanaf 12 maanden voor de aanvangsdatum of meestal vanaf de eerste dag van de maand waarin je verjaart. Om je dossier zo correct mogelijk in te vullen, moet je volgende documenten meebrengen: je identiteitskaart, een beknopt overzicht van je loopbaan (aantal jaren als zelfstandige, werknemer of in openbare dienst), en de datum van je militaire dienst. De pensioenleeftijd is zowel voor mannen als vrouwen vastgesteld op 65 jaar.

1.2 Inkomensgarantie (IGO) voor ouderen

Deze uitkering biedt financiële hulp aan ouderen die niet over voldoende middelen beschikken. Als je deze uitkering wil aanvragen, moet je minstens 64 jaar oud zijn. Vanaf dat je 65 bent, kan je recht hebben op IGO. De IGO kan alleen toegekend worden als je hoofdverblijfplaats in België is en je er ook werkelijk verblijft. Je mag ten hoogste 30 dagen per jaar in het buitenland verblijven.

Sinds 1 juli 2012 moeten die personen ook aan volgende voorwaarden voldoen:

- Als niet-Europeaan al minstens 5 jaar onafgebroken in een Europees land wonen.
- Een loopbaan bewijzen in België van minimaal 312 voltijdse dag equivalenten

Meer informatie:

Dienst Burgerzaken
Markt 19
2430 Laakdal
T 013 67 01 10

© Sien Verstraeten - Vlaamse Ouderenraad

2.

Sociale en financiële voordelen

2.1 Verhoogde tegemoetkoming

Als je een laag inkomen hebt, kunnen we op basis van een inkomstenonderzoek bekijken of je recht hebt op een verhoogde tegemoetkoming. Aan deze verhoogde tegemoetkoming zijn verschillende voordelen gekoppeld (bv. lagere kosten bij de dokter, lagere bijdrage aan Vlaamse zorgverzekering, ...).

Meer info:
Bij je mutualiteit.

2.2 Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (na verhoogde tegemoetkoming)

+65'ers met een handicap of gezondheidsproblemen, die hen in zekere mate belemmeren in dagelijkse activiteiten, zoals zich verplaatsen, het huishouden doen of zich verzorgen (minstens 7 punten op de schaal van zelfredzaamheid) hebben recht op een zorgbudget als hun inkomen, samen met dat van de partner, niet te hoog is. De persoon voor wie de tegemoetkoming wordt aangevraagd, moet aangesloten zijn bij een zorgkas.

Aanvragen gebeuren online bij de zorgkas van je mutualiteit of bij de Vlaamse overheid. Ook de sociale dienst van de gemeente kan helpen bij je aanvraag.

De tegemoetkoming is combineerbaar met de andere tegemoetkomingen van de Vlaamse Sociale Bescherming (de zorgverzekering) maar niet combineerbaar met een inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratietegemoetkoming.

Hoeveel iemand krijgt (max. 583 euro per maand), hangt af van de zelfredzaamheid en het inkomen.

Meer info:
Vlaamse Zorgverzekering
www.vlaamsezorgkas.be
info@vlaamsezorgkas.be
T 02 553 45 90

2.3 Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden

De zorgverzekering geeft financiële steun aan zorgbehoevenden (130 euro per maand) die thuis wonen en hulp krijgen van familie, vrienden, buren, kennissen of professionele hulpverleners zoals een verzorgende, een poetsvrouw, een verple(e)g(st)er en aan inwoners van een rusthuis, rust- en verzorgingstehuis of psychiatrisch verzorgingstehuis.

De voorwaarden om beroep te kunnen doen op dit zorgbudget vind je op www.vlaamsezorgkas.be. Aanvragen gebeuren bij je mutualiteit. Ook de sociale dienst van de gemeente kan helpen bij je aanvraag.

Meer info:
Vlaamse Zorgverzekering
www.vlaamsezorgkas.be
info@vlaamsezorgkas.be
T 02 553 45 90

2.4 Belastingvrije som bij opvang van een ouder familielid

De belastingvrije som geldt voor personen of gezinnen die een ouder familielid opvangen in huis. Hier zijn enkele voorwaarden aan verbonden:

- De bejaarde moet opgenomen zijn in het gezin en verwant zijn tot en met de tweede graad.
- De bejaarde moet minstens 65 jaar zijn.
- De bejaarde heeft beperkte persoonlijke bestaansmiddelen.

De aanvraag moet gebeuren bij de belastingaangifte.

Meer info:
Federale overheidsdienst Financiën
www.minfin.fgov.be
T 02 572 57 57

2.5 Sociaal telefoontarief

Het sociaal telefoontarief is een verminderd tarief dat elke telefoonoperator sinds 1 juli 2005 moet toekennen aan een aantal categorieën van personen. Binnen hetzelfde gezin mag er niet meer dan één sociaal telefoontarief zijn.

Als je recht hebt op het sociaal telefoontarief, krijg je:

- Een eenmalige korting van 50% bij aansluiting van de vaste telefoon.
- Een maandelijkse korting van maximum € 8,40 op de abonnementsprijs van internet, telefoon of gsm.
- Een maandelijkse korting van € 3,10 op de gesprekskosten.

Het sociaal telefoontarief vraag je aan bij je telefoonoperator (Proximus, Telenet, Orange, ...)

2.6 Sociaal tarief water

Om aanspraak te maken op deze korting, moet jij of een inwonend gezinslid op 1 januari van dat jaar gebruik maken van ofwel:

- het leefloon of het levensminimum, toegekend door het OCMW.
- het gewaarborgd inkomen voor ouderen of de inkomensgarantie voor ouderen, toegekend door de Rijksdienst voor Pensioenen.
- de inkomensvervangende tegemoetkoming en/of de integratietegemoetkoming voor personen met een handicap, toegekend door de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid en/of zorgbudget voor ouderen met een zorgnood.

De vrijstelling geldt voor het hele gezin, als de gezinsleden op dit adres wonen. Het geldt enkel voor het waterverbruik in de gezinswoning (dus niet voor tweede verblijven). De korting sociaal tarief bedraagt 80% op het vastrecht en het verbruik voor zowel drinkwater als afvoer van afvalwater.

i

Meer info:

T 0800 90 300
tijdens werkdagen
van 08.00 u. tot 17.00 u.
(gratis)

2.7 Sociaal tarief gas en elektriciteit

Gezinnen die recht hebben op het sociaal tarief gas en elektriciteit, betalen geen huurgeld voor hun elektriciteits- en aardgasmeters. Het sociaal tarief wordt in de meeste gevallen automatisch toegepast.

2.8 Sociaal tarief kabeldistributie

De persoon of het gezin dat recht heeft op het sociaal tarief kabeldistributie, krijgt een vermindering van 50% op het kabelabonnement.

Om van het sociaal tarief gebruik te maken, moet je:

- een handicap hebben van minstens 80%.
- 12 punten scoren op de schaal van verminderde zelfredzaamheid.

2.9 Verwarmingstoelage

Om recht te hebben op de verwarmingstoelage moet je voldoen aan één van volgende voorwaarden:

- recht hebben op de verhoogde tegemoetkoming.
- een begrensd inkomen hebben.
- een collectieve schuldenregeling hebben.

De aanvraag voor de verwarmingstoelage moet gebeuren binnen de 60 dagen na levering van de brandstof. Als je een aanvraag wil doen, moet je hiervoor een afspraak maken bij de gemeente.

2.10 Toelage op DIFTAR-rekening

Deze toelage is voor mensen met medische incontinentieproblemen, voor mensen die een ambulante nierdialyse ondergaan of stomapatiënt zijn. De aanvraag moet gebeuren bij de gemeente door het voorleggen van een medisch attest ten laatste voor 1 oktober van het lopende jaar. Er wordt een toelage voorzien van € 50,00/jaar in de vorm van een saldo op de DIFTAR-rekening omwille van medische redenen.

2.11 Derde-betalerskorting: Laakdal – De Lijn

Inwoners van Laakdal krijgen 40% korting bij de aankoop van een Buzzy Pass, Omnipas, verhoogde tegemoetkoming en vervoersgarantie-netabonnement. Deze korting wordt automatisch afgetrokken van de kostprijs.

2.12 Vermindering personenbelasting

Deze vermindering is voor belastingplichtigen van wie het gezin één of meer personen met een handicap telt, d.w.z. met een arbeidsongeschiktheid van minstens 66% of een vermindering van de zelfredzaamheid van minstens 9 punten.

Let wel: Er wordt alleen rekening gehouden met de handicap die, ongeacht de leeftijd van de persoon, vastgesteld werd voor de leeftijd van 65 jaar. De handicap moet vóór 1 januari van het aanslagjaar vastgesteld zijn. Dat moet je aanduiden op je belastingaangifte. Uiteraard moet je ook een geldig bewijs bij je aangifte voegen.

2.13 Vermindering onroerende voorheffing

Huurders en eigenaars die gezinsleden hebben met een handicap of die twee of meer kinderbijslaggerechtigde kinderen ten laste hebben, of die zelf voor minstens 66% arbeidsongeschikt zijn, hebben recht op een forfaitaire vermindering van de onroerende voorheffing als ze aan een aantal voorwaarden voldoen.

Meer info:

www.belastingen.vlaanderen.be
T 1700

2.14 Vrijstelling algemene provinciebelasting hoofdverblijf

Aan deze belasting zijn alle alleenstaanden en gezinnen onderworpen die in de provincie Antwerpen een hoofdverblijf ter beschikking hebben.

Je bent vrijgesteld van het betalen van deze belasting als je:

- een verhoogde tegemoetkoming van de mutualiteit krijgt (weduwnaars, weduwen, invaliden, gepensioneerden en wezen).
- recht hebt op een leefloon of een equivalent hiervan als OCMW-steun.
- recht hebt op het gewaarborgd inkomen voor bejaarden of de inkomensgarantie voor ouderen.

De vrijstelling moet je schriftelijk aanvragen door op het aanslagbiljet een klevertje van de mutualiteit te kleven en het terug te sturen.

2.15 Financiële steun voor personen met een kwaadaardige aandoening

Kom op tegen Kanker

Kom op tegen Kanker is er voor personen die een kwaadaardige aandoening hebben.

Voorwaarden:

- De uitkering geldt enkel voor personen met domicilie in Vlaanderen/Brussel.
- Het inkomen van het gezin mag een bepaalde inkomensgrens niet overschrijden.
- Je moet een medisch attest kunnen voorleggen met de vermelding van de datum van diagnose.

De Vlaamse Liga tegen Kanker kent één keer per jaar een uitkering toe aan je gezin als er voldoende medische en niet-medische oplegkosten bewezen zijn in verhouding met het inkomen. Voor het bepalen van het bedrag aan steun houden ze rekening met het bezit van een woning, het kadastraal inkomen en het al dan niet betalen van huishuur of hypothecaire lasten. Ze onderwerpen iedere aanvraag aan een sociaal en financieel onderzoek en geven niet automatisch recht op een tussenkomst. De sociale dienst van het ziekenhuis, de mutualiteit of het OCMW kunnen de aanvraag indienen.

Stichting tegen Kanker

De Stichting tegen Kanker komt enkel tussen in de medische kosten te wijten aan kanker. De Stichting onderwerpt iedere aanvraag aan een sociaal onderzoek en geeft niet automatisch recht op een tussenkomst. De sociale dienst van het ziekenhuis, de mutualiteit of het OCMW kunnen de aanvraag indienen.

2.16 Forfait palliatieve zorg

Het forfait palliatieve zorg bedraagt in 2019 € 673,11 euro. Dat kan gebruikt worden voor de kosten van medicatie, verzorgings- en hulpmiddelen die nodig zijn om palliatieve patiënten thuis te verzorgen. Het forfait wordt voor één maand toegekend. Als aan de voorwaarden voldaan wordt, kan je na 30 dagen een tweede aanvraag indienen.

3.

Mobiliteit

3.1 Mobiliteitshulpmiddelen

Wie door chronische ziekte, ouderdom of een beperking een hulpmiddel nodig heeft om zich te verplaatsen, kan via de Vlaamse sociale bescherming een mobiliteitshulpmiddel kopen of huren. Een rolstoel, elektrische scooter, duwwandelwagen, driewieler,...

Je gaat naar je huisarts of een gespecialiseerd team. Zij onderzoeken je gezondheidsprobleem en geven je een medisch voorschrift met een advies voor een mobiliteitshulpmiddel.

Met dat voorschrift ga je naar een verstrekker (ook wel "bandagist" genoemd). Die zal je een hulpmiddel voorstellen dat bij jou past, eventueel met specifieke aanpassingen. Mits je akkoord zal hij het ook aanvragen.

De factuur voor dat hulpmiddel gaat niet naar jou, maar naar je zorgkas. Ze wordt betaald door de Vlaamse sociale bescherming. Soms moet je wel nog supplementen betalen.

Het gaat om hulpmiddelen die iemand heel zijn leven (of toch lange tijd) nodig heeft. Het zijn dus geen krukken of rolstoelen die je tijdelijk na een kwetsuur, bijvoorbeeld een beenbreuk, uitleent.

3.2 Parkeerkaart voor personen met een handicap

Deze kaart geeft in België het recht om:

- voor onbeperkte duur (kan ook worden toegekend voor beperkte duur) te parkeren op plaatsen waar de parkeertijd beperkt is, in overeenkomst met het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer (blauwe zone).

- te parkeren op plaatsen voorbehouden aan voertuigen van personen met een handicap (aangeduid door een blauw teken dat een persoon in een rolstoel voorstelt).
- vrijgesteld te worden van gemeentelijk parkeergeld. Opgelet! Enkele gemeenten verlenen momenteel deze vrijstelling niet. Je kan je best vooraf informeren bij het gemeentebestuur.

Vraag je parkeerkaart aan via www.handicap.belgium.be.

3.3 Vrijstelling van verkeersbelasting

Volgende personen krijgen een vrijstelling van de verkeersbelasting:

- personen die volledig blind zijn.
- personen die volledig verlamd zijn aan de bovenste ledematen of een blijvende invaliditeit hebben van minstens 50% die rechtstreeks toe te schrijven is aan de onderste ledematen.
- oorlogsinvaliden.

De vrijstelling moet je éénmalig aanvragen met het aanvraagformulier. Je bezorgt dit aan:

Provincie Antwerpen

Vlaamse Belastingdienst

Copernicuslaan 40

2018 Antwerpen

Bij deze aanvraag voeg je ook een kopie toe van:

- het inschrijvingsbewijs
- het geldig invaliditeitsattest

3.4 Vrijstelling van inverterstelling

Deze vrijstelling is van toepassing voor:

- personen die volledig blind zijn.
- personen die volledig verlamd zijn aan de bovenste ledematen.
- personen van wie de bovenste ledematen vanaf de pols zijn geamputeerd.
- personen die blijvend invalide zijn aan de onderste ledematen voor minstens 50%.
- militaire en burgerlijke oorlogsinvaliden die hierdoor een invaliditeitspensioen van ten minste 50% krijgen.

Meer info:

www.vlaanderen.be

3.5 Vermindering btw bij aankoop van een wagen

Deze vermindering geldt voor:

- personen die volledig blind zijn.
- personen die volledig verlamd zijn aan de bovenste ledematen.
- personen van wie de bovenste ledematen vanaf de pols zijn geamputeerd.
- personen die blijvend invalide zijn aan de onderste ledematen voor minstens 50%.
- militaire en burgerlijke oorlogsinvaliden die hierdoor een invaliditeitspensioen van ten minste 50% krijgen.

Deze personen met een handicap kunnen vrijstelling van btw krijgen bij aankoop van een wagen bestemd voor persoonlijk gebruik. Zij betalen slechts 6% i.p.v. 21% en later wordt ook die 6% teruggestort.

Na het sluiten van de aankoopovereenkomst maar voor de levering van het voertuig moet je contact opnemen met het btw-controlekantoor van de woonplaats. Je bezorgt hen een origineel exemplaar van het geldig invaliditeitsattest, de technische gegevens van het voertuig en van de identiteit van de verkoper (zie bestelbon) waarna je het nodige document ontvangt (document 716). De verkoper van de wagen moet het volgende vermelden op het origineel aankoopfactuur:

- verwijzing naar MOD. 716
- wijze van betaling.

3.6 Verlaagd btw-tarief voor onderhoud en herstelling wagen

Dit verlaagde tarief is van toepassing voor:

- personen die volledig blind zijn.
- personen die volledig verlamd zijn aan de bovenste ledematen.
- personen van wie de bovenste ledematen (vanaf de pols) zijn geamputeerd.
- personen die blijvend invalide zijn aan de onderste ledematen voor minstens 50%.
- militaire en burgerlijke oorlogsinvaliden die een invaliditeitspensioen van ten minste 50% krijgen.

Deze personen met een handicap betalen voor het onderhoud en de herstelling van wagens en voor de aankoop van onderdelen, uitrustingsstukken en toebehoren een verlaagd btw-tarief van 6%. Bij elke herstelling of aankoop moet aan de hersteller of verkoper een document 717 overhandigd worden.

Meer info:

Ministerie van Financiën in Geel - Werft 65
(elke werkdag open van 9 u. tot 12 u.)
contr.db.geel@minfin.fed.be
T 02 576 25 00

3.7 Vrijstelling draagplicht veiligheidsgordel

Als een dokter vaststelt dat er grondige medische redenen zijn om een veiligheidsgordel in de auto niet te dragen, kan je hier een vrijstelling voor krijgen.

Meer info:

www.mobilit.fgov.be
verkeersveiligheid@mobilit.fgov.be

3.8 Verminderd tarief openbaar vervoer

Dit verminderde tarief is voor iedereen die recht heeft op de verhoogde tegemoetkoming van de mutualiteit en voor hun personen ten laste.

Op vertoon van deze kaart krijg je bij de spoorwegen 50% korting in 2de klas en bij De Lijn een korting op abonnementen en lijnkaarten. De kortingskaart bestaat uit een moederkaart en een valideringsbiljet. Op de moederkaart vind je de toekenningvoorwaarden van de vermindering, je pasfoto, je naam en voornaam, je geboortedatum en de geldigheidsperiode. Het valideringsbiljet vermeldt de periode waarin je recht hebt op de vermindering en is 1 jaar geldig.

Je gaat met je attest van de mutualiteit, je eID en het ingevulde aanvraagformulier naar een station in je buurt. Hier wordt de verminderingskaart aangemaakt.

3.9 Kaart kosteloze begeleider NMBS / De Lijn

Je hebt recht op de kaart kosteloze begeleider als je niet alleen kan reizen om één van de volgende redenen:

- een vermindering van zelfredzaamheid met tenminste 12 punten volgens de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid.
- een blijvende invaliditeit of arbeidsongeschiktheid van minstens 80%.
- een blijvende invaliditeit rechtstreeks toe te schrijven aan de onderste ledematen die tenminste 50% bedraagt.
- een volledige verlamming of amputatie van de bovenste ledematen.
- een integratietegemoetkoming categorie III of IV.

Met deze kaart kan je samen met een ander persoon met één enkel vervoerbewijs reizen.

Jijzelf moet een vervoerbewijs hebben dat geldig is in 1ste of in 2de klas en je begeleider reist gratis mee. De begeleider is ofwel een persoon, ofwel een hond aan de leiband.

Je moet dus steeds in het bezit zijn van een geldig vervoerbewijs, maar dit moet niet noodzakelijk een biljet tegen volle prijs zijn. Een biljet met vermindering, een treinkaart, een pass... wordt evengoed aanvaard. Je kan een kaart kosteloze begeleider aanvragen in een station naar keuze.

3.10 Belbus

De belbus is er voor iedereen (ook voor rolstoelgebruikers).

De belbus is een vorm van vraagafhankelijk vervoer; de bus rijdt enkel op verzoek. Ze heeft een aantal mogelijke haltes (aangeduid met een haltebord van De Lijn) maar rijdt alleen wanneer de rit op voorhand werd aangevraagd. De belbus is dus geen taxi die van deur tot deur rijdt. Als er geen aanvragen zijn binnengekomen, rijdt de belbus niet uit. De tarieven en de vervoerbewijzen van De Lijn gelden ook op de belbus.

Belbus 751

Belbus 751-Laakdal is een belbus die alle deelen van Laakdal (Veerle, Veerle-Heide, Varendonk, Eindhout, Vorst-Centrum en Vorst-Meerlaar) onderling verbindt. Ook een verbinding met Tessenderlo-centrum en haar wekelijkse maandagmarkt behoort tot de mogelijkheden. In Laakdal zijn haltes voorzien bij woonzorgcentrum Op Haanven en Woon- en zorgcentrum De Winde, de sporthal in Veerle en het gemeentehuis. Ook voor verplaatsingen verder weg kan de belbus een oplossing zijn, want de belbus brengt je vlot naar de halte Vorst-Markt, waar aansluiting met lijn 19 voorzien is.

Belbus 717

Belbus 717 Tessenderlo-Genebos verbindt Schoot, Engsbergen en Hulst onderling met elkaar en met het centrum van Tessenderlo. Daarnaast zorgt deze belbus ook voor een verbinding tussen Tessenderlo en Genebos (Ham). Ook voor verplaatsingen verder weg kan de belbus een oplossing zijn, want de belbus brengt je naar het busknooppunt aan de halte Tessenderlo-Groenstraat, waar aansluiting met lijn 299 en lijn 302 voorzien is. Andere haltes vind je onder meer op de markt, bij cultureel centrum Het Loo, natuurgebied Gerhagen, woonzorgcentrum Heuvelheem, VDAB en het medisch centrum.

Meer info:
www.delijn.be

3.11 Mindermobielen centrale

De Mindermobielen centrale (MMC) is een dienst die mensen met verplaatsingsmoeilijkheden (zoals ouderen, personen met een handicap, mensen in een sociale noodsituatie, ...) aan vervoer helpt. De bedoeling is het sociale leven in onze gemeente en de mobiliteit van mensen te bevorderen. De MMC werkt met vrijwillige chauffeurs, die met hun eigen wagen mensen vervoeren. Dit gebeurt meestal om sociale redenen: familiebezoek, kaartclub, kapper, boodschappen doen,...

Als gebruiker betaal je een jaarlijks lidgeld van € 10,00. Hiervoor ben je verzekerd voor een gans jaar. Wie na 1 juli lid wordt, betaalt € 5,00.

Aan de chauffeur betaal je € 0,30 per kilometer, met een minimum van € 2 per rit.

Als de chauffeur ergens moet wachten, bv. bij een ziekenhuisbezoek, mag hij/zij een koffievergoeding aanrekenen van € 1,25 voor het eerste half uur en € 1,25 per volledig volgend uur. De gebruiker betaalt ook het parkeergeld.

Wie een rit wil aanvragen, doet dit minstens twee werkdagen op voorhand bij de sociale dienst van het OCMW. De MMC-verantwoordelijke noteert de aanvraag en zoekt een chauffeur die de rit wil uitvoeren. Op de dag en het uur van de afspraak gaat de chauffeur de gebruiker ophalen en verzorgt hij het gevraagde vervoer. Na afloop van de rit betaalt de gebruiker de vergoeding aan de chauffeur.

Meer info:
socialedienst@laakdal.be
T 013 67 01 10

3.12 Rolmobiel

Heb je problemen om je met een gewone auto te verplaatsen? Het openbaar vervoer lukt niet en je kan geen beroep (meer) doen op de MMC? Dan kan je gebruik maken van Rolmobiel. Deze dienst brengt je van deur tot deur, zelfs met een rolstoel. Begeleiders kunnen gratis meerijden. Zo kan je op familiebezoek, naar een raadpleging bij de dokter, naar de kapper, een voorstelling bijwonen, ...
De aangepaste wagens hebben een rolstoellift/oprijramp en een verankeringsysteem voor je rolstoel.

Een rit aanvragen? Dat kan van een maand tot ten laatste 2 werkdagen op voorhand.

Meer info:
IOK
aanvraag.rolmobiel@iok.be
T 014 57 24 40

4. Huisvesting

4.1 Vlaamse aanpassingspremie voor woningaanpassing aan oudere bewoner

Je hebt recht op de aanpassingspremie als:

- jijzelf of iemand van je gezin 65 jaar of ouder is.
- je de woning toegankelijk maakt voor die oudere bewoner.
- het inkomen onder het bepaalde grensbedrag ligt.

Voor aanvragen vanaf 01/01/2019 geldt 2016 als inkomensreferentiejaar.
Opgelet: vanaf 1 juni 2019 is de vernieuwde aanpassingspremie in werking.

© Jana Turtelboom

4.2 Huursubsidie en installatiepremie

Als je verhuist van een 'slechte', onbewoonbaar verklaarde of niet-aangepaste woning naar een 'goede', aangepaste woning en je voldoet aan de inkomensvoorwaarden en bezit geen eigen woning, kom je in aanmerking voor een Vlaamse tegemoetkoming in de huurprijs. Dit is niet van toepassing als je verhuist naar een sociale huurwoning van een sociale huisvestingsmaatschappij.

Meer info:
www.vlaanderen.be

4.3 Nachtzorg Kempen

De zorgbehoevende bevindt zich in een palliatieve situatie, heeft een vorm van dementie of lijdt aan een langdurige chronische ziekte. In de thuiszorg is nachtzorg of nachtoppas vaak de ontbrekende schakel. Ondersteuning tijdens de nacht voorkomt het vroegtijdig afbreken van de thuiswoonsituatie. Nachtzorg geeft ademruimte voor de mantelzorger en rust voor de zorgbehoevende persoon.

Meer info:
info@nachtzorgkempen.be
T 014 28 32 32

4.4 NOAH

NOAH staat voor nabijheid, opvang, aandacht en huiselijkheid. Het is een thuisondersteunende dienst die mensen de mogelijkheid biedt om samen met een verzorgende en andere mensen een gezellige huiselijke dag door te brengen.

Dagelijkse activiteiten worden samen gedaan zoals koken, de krant lezen, een gezelschapsspel spelen, een film kijken of gewoon gezellig babbelen.

NOAH is er voor alle thuiswonende, zorgbehoevende personen die beroep doen op een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg.

NOAH is open iedere werkdag van 08.45 u. tot 16.15 u. Je kan er terecht voor een uur, een halve dag of een volledige dag.

Meer info:
herentals@familiehulp.be
T 014 28 32 20

© Jana Turtelboom

© Jana Turtelboom

© Ter Kempen

4.5 Woonzorgcentrum De Winde

Woonzorgcentrum de Winde is er voor personen van 65 jaar en ouder die valide, semi-valide, zwaar zorgbehoevend en/of dementerend zijn. Opvang van jongere personen die zorgbehoevend zijn, is mogelijk mits goedkeuring van de Vlaamse Gemeenschap.

Assistentiewoningen

De assistentiewoningen staan open voor valide, zelfredzame personen en koppels, die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.

Centrum voor dagverzorging

Het centrum voor dagverzorging biedt gedurende één of meerdere dagen per week opvang aan. Het begeleidingsteam organiseert elke dag diverse activiteiten in een huiselijke sfeer. Het team bestaat uit een dagelijks verantwoordelijke en 2 begeleiders. Als je wil, kan je gedurende de dag gebruik maken van het kapsalon, de pedicure en de bad-accommodatie van het woonzorgcentrum.

Meer info:

www.dewinde.be
info@dewinde.be
T 014 84 92 20

4.6 Woonzorgcentrum Op Haanven vzw

Dit centrum is voor personen van 65 jaar en ouder die valide, semi-valide, zwaar zorgbehoevend en/of dementerend zijn. Opvang van jongere personen die zorgbehoevend zijn, is mogelijk mits goedkeuring van de Vlaamse Gemeenschap.

Dit erkend privaat woonzorgcentrum biedt de bewoners een zo persoonlijk mogelijke verzorging en begeleiding in een huiselijke en open sfeer, en dit in overleg met de familie.

Meer info:

www.srliving.be/nl/woonzorgcentra
info@ophaanven.be
T 014 84 15 87

4.7 Woonzorgcentrum Ter Kempen (Meerhout)

Ter Kempen is een woonzorgcentrum voor personen met een psychische, mentale en/of cognitieve aandoening (bv. dementie). Het Woon- en zorgcentrum Ter Kempen is een vereniging zonder winstoogmerk en wordt beheerd door een Raad van Bestuur. Ter Kempen is een initiatief van zes OCMW's: namelijk OCMW Balen, OCMW Dessel, OCMW Ham, OCMW Laakdal, OCMW Meerhout, OCMW Retie. Het OPZ (Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis) en Welzijnszorg Kempen maken ook deel uit van vzw Ter Kempen.

Vzw Ter Kempen heeft een capaciteit van 50 bedden specifiek voor personen met een psychische, mentale en/of cognitieve aandoening (bv. dementie). Er wordt geleefd in twee leefgemeenschappen van 25 bewoners. Deze kunnen, in functie van de groepsdynamiek en de individuele zorgvraag van de bewoners, opgesplitst worden in verschillende leefgroepen. Elke leefgroep heeft zijn 'natuurlijk dagritme' waarbinnen de nodige structuur wordt geboden. Leven in Ter Kempen is gericht op een veilige, herkenbare en geborgen omgeving. Elke bewoner beschikt over een private woongelegenheden die hij zelf mag inrichten. De bewoners kunnen sociale contacten onderhouden of aangaan buiten het woonzorgcentrum.

Meer info:

www.terkempen.be
info@terkempen.be
T 014 25 45 80

5.

Diensten en voorzieningen

5.1 Diensten en voorzieningen vanuit de gemeente en OCMW

Warme maaltijden

De dienst warme maaltijden levert warme maaltijden aan zieken, ouderen en personen met een handicap die zelf tijdelijk of definitief deze maaltijden niet meer kunnen bereiden.

De aanvraag voor maaltijden richt je aan de sociale dienst. Tijdens een beknopt sociaal onderzoek bekijken zij de noodzaak van deze dienstverlening. De aanvrager zorgt ook voor een document dat de huisdokter invult (o.a. het gepaste dieet).

De maaltijden worden dagelijks geleverd tussen 10.45 u. en 12.45 u., behalve op zon- en feestdagen en rekening houdend met het dieetvoorschrift.

Een maaltijd kost 7,25 euro. In bepaalde omstandigheden kan een vermindering worden toegekend. Annuleren kan als je de sociale dienst die dag voor 09.00 u. verwittigt. Als je niet verwittigt of dit doet na 09.00 u., rekenen we de maaltijd aan.

Als je de volgende dag of voor een langere periode geen maaltijden wenst, meld je dat twee dagen op voorhand aan de bedeelster of aan de sociale dienst.

Meer info:

Dienst Thuiszorg
www.laakdal.be/thuiszorg-overzicht
thuiszorg@laakdal.be
T 013 67 01 10

De poetsdienst verleent poetshulp aan zieken, ouderen of personen met een handicap die zelf niet kunnen instaan voor het dagelijks of wekelijks onderhoud van hun woning. Bijvoorbeeld in tijdelijke noodsituaties zoals na hospitalisatie of een ongeval, tijdens (langdurige) ziekte, ter ondersteuning van de familie die de zorg voor de bejaarde, de zieke of persoon met een handicap op zich neemt,...

Bij een aanvraag tot hulp zal de verantwoordelijke van de dienst de noodzaak aan hulp onderzoeken en samen met de hulpvrager hierover afspraken maken.

Hulp wordt geboden, afhankelijk van de situatie, met één halve dag per week of één halve dag om de 14 dagen. Voorwaarde is, dat er waar de hulp geboden wordt, een elementaire vorm van hygiëne en de noodzakelijke en veilige werkmaterialen aanwezig zijn.

De poetsdienst werkt met dienstencheques. De waarde van de dienstencheque bedraagt € 9,00. De cheques hebben een geldigheidsduur van 8 maanden. De aankoop van dienstencheques geeft je recht op een belastingvermindering van 30% van de totale aankoopwaarde van de dienstencheques. Cheques die gekocht worden aan € 9,00 per stuk kosten dus, na aftrek, € 6,30.

Meer info:

Dienst Thuiszorg
www.laakdal.be/thuiszorg-overzicht
thuiszorg@laakdal.be
T 013 67 01 10

Dienst voor gezinszorg

De dienst voor gezinszorg verleent tijdelijke hulp aan alleenstaanden en gezinnen die omwille van lichamelijke, psychische of sociale redenen niet meer of onvoldoende zelf kunnen instaan voor huishoudelijke, verzorgende en andere noodzakelijke taken in hun thuismilieu.

De aangeboden hulp kan ondersteunend en/of vervangend zijn. Het is de bedoeling dat deze hulp van tijdelijke aard is. In sommige gevallen zal echter langdurige hulp nodig zijn.

Gezinszorg-medewerkers werken op weekdays tijdens de dag. Hulp kan, afhankelijk van de situatie, geboden worden voor één uur, enkele uren, halve of hele dagen.

Als onze diensten je niet optimaal kunnen helpen, is een samenwerking met andere privé-diensten aangewezen.

Je betaalt een bijdrage per uur die rekening houdt met je inkomen, de gezinssamenstelling en eventuele invaliditeit. Bij zware hulpbehoefte kan er een vermindering op de bijdrage verleend worden. De prijs wordt jaarlijks herbekeken.

i

Meer info:

Dienst Thuiszorg
www.laakdal.be/thuiszorg-overzicht
thuiszorg@laakdal.be
T 013 67 01 10

Lokaal dienstencentrum

Het lokaal dienstencentrum is een ontmoetingsplaats waar je kunt genieten van een warme maaltijd in het restaurant of een aangename babbel in de cafetaria. In onze kalender vind je een overzicht van geplande activiteiten. Iedereen is welkom.

Een warme maaltijd kost € 8,00 (incl. soep, hoofdschotel, nagerecht, 1 tas koffie/thee en water). Reserveren is noodzakelijk. Het lokaal dienstencentrum is open op maandag, woensdag en vrijdag van 12.00 u. tot 16.00 u.

Kom zeker ook langs als je je wil engageren als vrijwilliger.

i

Meer info:

Lokaal dienstencentrum
www.laakdal.be/lokaal-dienstencentrum
ldc@laakdal.be
T 013 39 40 68

© Jana Turtelboom

© Jana Turtelboom

Dienst rechtshulp

De dienst rechtshulp biedt elke inwoner van Laakdal gratis rechtshulp aan. Je kan informatie en advies krijgen over alle rechtsproblemen. Eventuele bemiddeling via telefoon of briefwisseling met de betrokken partijen, doorverwijzing en begeleiding naar bevoegde instellingen of personen (bv. sociale dienst, notaris, pro-Deadvocaat, uitbetalingsinstelling). De jurist kan niet optreden bij de rechtbank. Wanneer een procedure moet gevoerd worden bij de rechtbank, moet je je wenden tot een advocaat. De jurist kan wel uitleggen hoe het er aan toegaat en je adviseren hoe je het best te werk gaat.

i

Meer info:

Gemeentehuis, Markt 19, 2430 Laakdal
info@laakdal.be
T 013 67 01 10

Tweedehandswinkel 't Kelderke

't Kelderke is de gezellige tweedehandswinkel van het OCMW van Meerhout. 't Kelderke biedt aan uitzonderlijk lage prijzen mooie en degelijke kledij aan aan haar klanten. Iedereen mag kledij binnenbrengen. In deze winkel kunnen mensen met een laag inkomen uit Meerhout, Laakdal en Balen, die doorverwezen werden door de sociale dienst, kledij, textiel en schoenen kopen.

Ten Diensten

De OCMW's van Laakdal, Meerhout en Geel hebben een dienstenchequebedrijf opgericht. Ten Diensten biedt huishoudhulp met dienstencheques aan: poetsen, strijken, boodschappen en herstelwerk. Alle particulieren uit bovengenoemde gemeenten kunnen er beroep op doen.

Ten diensten cvba vso is erkend als invoegbedrijf. Dat houdt in dat tewerkstelling van laaggeschoolden en langdurig werklozen prioriteit is.

i

Meer info:

Dienst Thuiszorg
www.laakdal.be/thuiszorg-overzicht
thuiszorg@laakdal.be
T 013 67 01 10

Wijk-werken

Alle particulieren kunnen gebruik maken van de dienst wijk-werken. Ook diensten van gemeente & OCMW, onderwijsinstellingen, land en tuinbouwbedrijven, vzw 's of niet-commerciële verenigingen kunnen beroep doen op de dienst wijk-werken.

Wijk-werken is een activeringsmaatregel die zich richt op werkzoekenden en leefloongerechtigden die nood hebben aan een geleidelijke opstap in hun traject naar werk.

Je kan beroep doen op deze dienst voor o.a.:

- klein tuinonderhoud: gras maaien, snoeien, spit-ten
- hulp aan zieken, ouderen: oppas, vergezellen naar de dokter, boodschappen doen
- project: onderhoud van grafstenen tegen Aller-heiligen
- éénmalige activiteiten zoals kleine klusjes worden per aanvraag bekeken door de dienst.

Op www.vdab.be/wijk-werken vind je een volledige lijst van de toegelaten activiteiten per gemeente.

Je betaalt een jaarlijks inschrijvingsgeld van € 7,50. Per uur betaal je € 6,95 via speciale cheques. Er wordt geen rekening gehouden met het inkomen van de aanvrager.

Meer info:

Tania Bax
tania.bax@vdab.be
T 013 39 40 66

In het gemeentehuis op dinsdag van 9.00 u. - 12.00 u. en op donderdag van 14.00 u. - 16.00 u.

Klus- en verhuisdienst De Kringwinkel Zuiderkempen

De Klus- en Verhuisdienst is een samenwerkingsverband tussen De Kringwinkel Zuiderkempen en de OCMW's van Geel, Heist-op-den-Berg, Herentals, Herselt, Hulshout, Laakdal, Lille, Meerhout, Vorselaar en Westerlo.

Je kan bij de klus- en verhuisdienst terecht voor grote klussen, zoals het schilderen van je woning, maar ook voor kleinere klussen waarvoor moeilijk een vakman te vinden is, zoals het herstellen van een lekkende kraan, verhuisopdrachten of het leegmaken van een woning, eenmalig of regelmatig tuinonderhoud zoals gras maaien, snoeien, wieden, enz.

Er zijn twee klantengroepen die gebruik kunnen maken van deze dienstverlening.

Prioritaire klanten, die een of meerdere van onderstaande hebben:

- een OMNIO statuut bij het ziekenfonds
- een statuut verhoogde tegemoetkoming bij de ziekteverzekering
- een leefloon
- schuldbemiddeling of budgetbegeleiding.

De ruime klantengroep zijn personen die:

- + 70 jaar zijn, of
- invaliditeit van 66% of 9 punten hebben.

Het btw-tarief is 6% voor klussen in of aan een woning van ouder dan 10 jaar (onder voorwaarden) en 21% voor andere klussen, verhuizen of tuinonderhoud.

Het uurtarief voor de prioritaire doelgroep bedraagt € 7,5 per uur. De ruime doelgroep betaalt € 15,00 per uur.

Meer info:

Een aanvraag gebeurt via het OCMW
T 013 67 01 10

5.2 Diensten en voorzieningen georganiseerd door derden

Gezinszorg

- Familiehulp: Herentals, Greesstraat 11c, tel.: 014 28 32 20
- Landelijke Thuiszorg: Geel, Werft 63, tel.: 0800 112 05
- Sowel Thuiszorg vzw: Herentals, Collegestraat 6, tel.: 014 21 54 30 en 03 231 37 34

- Thuishulp: Geel, Nieuwstraat 102, tel.: 014 56 00 51
- Solidariteit voor het gezin vzw: Geel, Pas 159, tel.: 014 59 45 29

Thuisverpleging

- Sowel Thuiszorg: Herentals, Collegestraat 6, tel.: 014 21 54 30 en 03 231 37 34 (24 u./24 u. bereikbaar) en Geel, Pas 159, tel.: 014 59 44 94
- Thuisverpleging De Voorzorg: Turnhout, De Merodelei 19, tel.: 014 40 92 44
- Wit-Gele Kruis: Westerlo, St. Lambertusstraat 33c, tel.: 014 54 54 47
- Zelfstandig Verpleegkundigen: Kring regio Midden-Kempen, tel.: 014 71 08 13

Ziekenfondsen

- **Christelijke Mutualiteit Mechelen- Turnhout**
 - o Provincie Antwerpen
 - Turnhout, Korte Begijnenstraat 22, tel.: 014 40 31 11
 - Laakdal, Smissestraat 7, tel.: 014 57 42 00 (centraal telefoonnummer)
 - o Provincie Limburg
 - Tessenderlo, Stationsstraat 3, tel.: 013 66 15 55
- **De Voorzorg**
 - o Provincie Antwerpen: Antwerpen, Sint-Bernardsesteenweg 200, tel.: 03 285 44 44
 - o Provincie Limburg:
 - Hasselt, Capucienenstraat 10, tel.: 011 24 99 11
 - Tessenderlo, Geelsebaan 4, tel.: 013 66 11 73
- **Liberale Mutualiteit:** Herentals, Collegestraat 6, tel.: 014 21 25 72
- **Vlaams en Neutraal Ziekenfonds**
 - o Lier, Antwerpsestraat 145, tel.: 03 491 09 99
 - o Mol, St. Paulusstraat 2 bus 1, tel.: 014 31 27 16
- **Onafhankelijk Ziekenfonds**
 - o Balen, Kloosterplein 4, tel.: 078 15 30 96
 - o Mol, Turnhoutsebaan 11, tel.: 078 15 30 96
 - o Tessenderlo, Binnenhof 8, tel.: 078 15.30.96

6.

Menswaardig levenseinde

6.1 Palliatieve zorg

Iedere oudere of zieke met een heel beperkte levensverwachting kan een beroep doen op palliatieve zorgverlening. Deze lichamelijke, psychologische, sociale en spirituele ondersteuning helpt de levenskwaliteit van patiënten en hun familie te behouden.

Palliatieve zorg richt zich naar de wensen van de patiënt. Het is een comfortverhogende zorg, die het overlijden niet vertraagt of versnelt, maar gericht is op:

- pijnstilling
- behandeling van allerlei aandoeningen: incontinentie, ademhalingsmoeilijkheden, ...
- rehydratie en voeding van de patiënt
- vermindering van ongewenste bijwerkingen van behandelingen.

Gelijktijdig met een medische en paramedische behandeling krijgt een terminaal zieke patiënt ook psychologische ondersteuning. Palliatieve zorg helpt de patiënt om zijn lot te aanvaarden.

Meer info:
VZW Ispahan
www.ispahan.be
ispahan@ispahan.be
T 014 42 66 02

6.2 Levenseinde informatieforum (LEIF)

LEIF is een open initiatief van mensen en verenigingen die streven naar een waardig levenseinde voor iedereen, waarbij respect voor de wil van de patiënt voorop staat. LEIF werd begin 2003 opgericht naar aanleiding van de wetten inzake patiëntenrechten, palliatieve zorg en euthanasie, die in 2002 van kracht gingen. LEIF ontstond als een open forum voor zorgverleners, patiënten en hun familie, omdat het snel duidelijk werd dat slechts weinigen onder hen vertrouwd zijn met de inhoud van deze wetten. Vandaar ook dat steeds meer mensen en verenigingen dit forum ondersteunen.

Meer info:
LEIFpunt Kempen
www.leifpuntkempen.be
info@leifpuntkempen.be
T 0477 20 88 03 (tijdens kantooruren)

6.3 Praktische zaken bij overlijden

Ondanks het verdriet bij een overlijden moeten er helaas wat praktische zaken geregeld worden. Je moet hierbij volgende personen/instellingen op de hoogte brengen van het overlijden:

- **je huisarts**
Overlijdt je dierbare thuis of ergens anders, dan moet je een dokter laten komen om het overlijden te laten vaststellen. Gebeurt het overlijden in een ziekenhuis of rusthuis, dan zal de directie van die instelling een aangifte van overlijden doen. In beide gevallen wordt er een overlijdensakte opgesteld, waarin wordt bevestigd dat de persoon effectief overleden is.
- **De begrafenisondernemer**
Dag en nacht is er een begrafenisondernemer bereikbaar. Hij is degene die de begrafenis organiseert en met hem kan je je wensen bespreken wat betreft de uitvaart, de opbaring, de kennisgeving, ...

De begrafenisondernemer doet ook aangifte van overlijden bij de dienst Burgerzaken van de gemeente waar de persoon is overleden. Wanneer de ambtenaar van de dienst Burgerzaken zijn toestemming tot begrafenis heeft gegeven, krijg je een aantal uittreksels van de overlijdensakte. Deze uittreksels heb je nodig om de officiële instellingen op de hoogte te brengen van het overlijden. Vergeet ook niet dat de dienst Burgerzaken naar een aantal documenten zal vragen die je moet voorleggen, zoals een overlijdensattest van de dokter, een crematieattest van de dokter (bij crematie), de identiteitskaart van de overledene, het rijbewijs van de overledene, ... In principe brengt de begrafenisondernemer al deze administratieve formaliteiten voor jou in orde.

- Verder moet je volgende instellingen op de hoogte brengen: de bankinstelling, het pensioenfonds of de werkgever, het ziekenfonds, de vakbond, de verzekeringsmaatschappijen, de nutsvoorzieningen, uitgeverijen van eventuele abonnementen, de notaris, ...
- Er moet worden nagegaan of er een testament of een wilsbeschikking door de persoon werd opge maakt. Beide documenten hebben dezelfde rechtsgeldigheid en worden door de erflater opge maakt om te bepalen wat er na zijn overlijden dient te gebeuren.

6.4 Laatste wil

Testament

Een testament is een officiële akte die je laat opmaken door een notaris. Enerzijds is aan het opmaken van een testament bij de notaris een bepaalde kost verbonden, anderzijds krijg je van de notaris wel een akte die je garandeert dat je laatste wil correct zal uitgevoerd worden. De notaris zorgt voor de bewaring van dit testament en meldt dit aan het Centraal Register der Testamenten.

Hier kan door nabestaanden ook navraag gedaan worden of er nog andere akten bestaan, die een invloed zouden kunnen hebben op de verdeling van de nalatenschap en bij welke notaris deze documenten worden bewaard.

i

Meer info:

Centraal Register der Testamenten
Bergstraat 30 -34
1000 Brussel
T 02 505 08 11

Laatste wilsbeschikking

Een wilsbeschikking wordt vastgesteld zonder tussenkomst van de notaris. Bij de dienst Burgerzaken van de gemeente kan je deze wilsbeschikking gratis laten opstellen. Deze dienst controleert bij elke aangifte van overlijden of er een wilsbeschikking werd opgemaakt. Indien dit het geval is, ziet ze erop toe dat de wensen van de overledene worden gerespecteerd. Elke wilsbeschikking wordt geregistreerd in het rijksregister van de gemeente. Dit rijksregister is toegankelijk voor alle gemeentebesturen. Je kan ook een kopie van de wilsbeschikking bij de notaris in bewaring geven, maar dit is niet wettelijk verplicht. De gegevens van de wilsbeschikking zijn op eenvoudige vraag wijzigbaar.

i

Meer info:

Dienst Burgerzaken
T 013 67 01 10
burgerzaken@laakdal.be

6.5 Financiële zaken

Schenking

Schenken is een manier om tijdens je leven je bezittingen geheel of gedeeltelijk te verdelen onder je erfgenamen. Zo kan je de verstandhouding in je familie verzekeren en het risico op betwistingen en discussies achteraf verminderen. Schenken biedt je ook de mogelijkheid om je erfgenamen van successierechten te besparen, als er een periode van minstens 3 jaar tussen de schenking en het overlijden zit. Is dat het geval, dan wordt er in de berekening van de successierechten geen rekening meer gehouden met wat er al geschonken werd. Is deze periode korter dan 3 jaar, dan gaat dit voordeel verloren. Je kan op 2 manieren iets schenken: met handgift of met notariële akte. Voor meer info contacteer je je notaris.

Erfenis

Een erfenis wordt gewoonlijk onderling geregeld. Wanneer er geen akkoord is, kan de Rechtbank van Eerste Aanleg een gerechtelijke beslissing nemen over de verdeling van de erfenis. Je notaris kan je alle nodige informatie verschaffen m.b.t. de erfenis:

- Je kan de erfenis aanvaarden, maar dan sta je ook in voor eventuele schulden.
- Je kan de erfenis aanvaarden ‘onder voorrecht van boedelbeschrijving’. Hierbij laat je een inventaris opmaken van alle bezittingen en schulden. Aan de hand daarvan kan je nagaan of je er voordeel bij hebt de erfenis te aanvaarden of niet.
- Je kan de erfenis verwerpen en wordt daardoor beschouwd als zijnde nooit erfgenaam te zijn geweest. Voor ‘erfenis onder voorrecht van boedelbeschrijving’ en ‘verwerping van erfenis’ moet je een verklaring afleggen bij de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg van de woonplaats van de overledene.

Vruchtgebruik en blote eigendom

Echtgenoten krijgen het vruchtgebruik van de nalatenschap, de kinderen krijgen de blote eigendom.

Vruchtgebruik is het recht om van een zaak (waarvan een ander de eigendom heeft) het genot te hebben zoals de eigenaar zelf. Blote eigendom is een eigendomstitel waarbij rekening moet gehouden worden met de vruchtgebruiker.

Pas bij overlijden van de vruchtgebruiker kan de eigenaar met het goed doen wat hij wil. Tot dan moet er rekening gehouden worden met de vruchtgebruiker.

Successierechten bij erfenis

Wanneer je een erfenis krijgt, moet je hiervoor erfenisrechten (successierechten) betalen. Het bedrag dat je moet betalen is afhankelijk van je band met de overledene en met het bedrag dat je erft. Ook het gewest waarbinnen je woont, is hierbij van belang. Het ontduiken van successierechten is verboden.

Kosten verbonden aan een overlijden

Aan een begrafenis zijn altijd bepaalde kosten verbonden waar je niet omheen kunt. Deze kosten kunnen een serieuze financiële doorslag geven bij de nabestaanden die hiervoor instaan. Het gaat hier om volgende kosten: successiekosten voor de erfenis, grafconsessie, urne of kist, grafmonument, lijkwagen, uitvaartpersoneel, bloemen, rouwkransen, rouwbrieven, uitvaartplechtigheid, bidprentjes en rouwmaaltijd. Deze kosten kunnen oplopen en daarom is het aangeraden je op voorhand hiertegen in te dekken. Dit kan met verschillende soorten verzekeringen:

- levensverzekering
- uitvaartverzekering
- schuldsaldoverzekering

Deze verzekeringen kunnen ervoor zorgen dat er bij overlijden een kapitaalsuitkering gebeurt die de begrafenis kosten grotendeels dekt.

